

припустити, що це зниження пов'язане з перерозподілом ресурсів національної охорони здоров'я, яке обумовлено необхідністю закупівель вакцин для профілактики коронавірусної інфекції. Слід також відзначити, про планомірне зростання питомої ваги (%) реалізації цих препаратів на фармацевтичному ринку Марокко. За даними 2016 року цей показник дорівнював 11,61%, 2021 року – 13,48%, 2023 року – 17,06%, а відповідно до прогнозів на 2028 рік – 24,43%.

В цілому треба зазначити, що реалізація препаратів протипухлинної дії упродовж 2016-2023 років в Марокко характеризувалась планомірним зростанням даних, що відповідає потребі у цих ліках для національного охорони здоров'я.

## **ДОСЛІДЖЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ НАДАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ В АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДАХ**

Ляхович А.В., Ноздріна А.А.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

[l.angelok.v@gmail.com](mailto:l.angelok.v@gmail.com)

У сучасному світі інформація є найціннішим глобальним ресурсом. Серед всіх видів інформації виділяють фармацевтичну, яка є складовою науково-практичної інформації й тісно пов'язана з медичною. За загальноприйнятим визначенням, фармацевтична інформація – це нормативно-правові, статистичні, інформаційно-методичні, економічні, фармакоеконічні, управлінського характеру відомості про створення, застосування, обіг лікарських засобів (ЛЗ), інших фармацевтичних і медичних товарів, необхідні для належного здійснення фармацевтичної діяльності та надання фармацевтичної допомоги населенню.

Метою нашого дослідження стало проведення аналізу міжнародного досвіду надання фармацевтичної інформації в аптечних закладах.

Використовувались наступні методи дослідження: інформаційного пошуку, аналізу, узагальнення.

В умовах обмеженого доступу до лікарів загальної практики пацієнти часто покладаються на доступність та компетентність фармацевтів, які можуть розпізнавати поширені захворювання з нетяжким перебігом та надавати рекомендації стосовно лікування, а також помічати ознаки певних серйозних станів і радити звернутися до профільного спеціаліста. З огляду на це, деякі країни запроваджують програми, в межах яких фармацевт може надавати консультацію пацієнтам та рекомендувати ЛЗ при захворюваннях з нетяжким перебігом як член команди первинної медичної допомоги.

За результатами аналізу визначено, що у Великобританії функціонує програма «Common Ailments Service» (CAS), умовами якої передбачено безкоштовну послугу фармацевтом для деяких пільгових категорій населення з питань лікування, при цьому пацієнт обов'язково має бути зареєстрованим у місцевого лікаря загальної практики (аналог декларації з сімейним лікарем в Україні). Програма CAS покриває 27 нозологій, за якими фармацевт може проконсультувати пацієнта та порекомендувати йому безрецептурний ЛЗ. Слід зазначити, що консультація фармацевта відбувається приватно в окремому приміщенні аптеки, та послуги фармацевта відшкодовуються державою. Дослідження результатів впровадження даної програми в Уельсі показало, що в цілому, більшість консультацій проведено з пацієнтами жіночої статі (62% всіх консультацій) у віці від 30 до 40 років. Найчастіше пацієнти звертаються за допомогою до фармацевта при таких захворюваннях, як сінна лихоманка, кон'юнктивіт (15% усіх консультацій), сухість шкіри/дерматит (12%), гельмінтози, вагінальний кандидоз, синдром сухого ока та інші.

У-цілому, за даними наукових джерел, при проведенні оцінювання результатів впровадження програм з надання фармацевтами додаткових консультативних послуг, виявлено позитивний вплив у різних сферах, зокрема з точки зору клінічних і соціально-економічних результатів. Так, впровадження аналогічної програми в Канаді виявило економію державних витрат в галузі охорони здоров'я протягом п'ятирічного періоду впровадження. Впровадження

зазначеної програми в Австралії продемонструвало зменшення навантаження на лікарів загальної практики, забезпечуючи альтернативу для інтеграції фармацевтів як основних членів команди первинної медичної допомоги.

Отже, аналіз світового досвіду впровадження програм надання додаткової фармацевтичної консультації показав, що такі послуги призводять до зменшення навантаження на лікарів первинної ланки надання лікарської допомоги, економії часу пацієнта, а взаємодія фармацевта та пацієнта оптимізує внесок фармацевтів в охорону здоров'я і підвищує загальну якість медичного і фармацевтичного обслуговування.

## **COMPARATIVE ANALYSIS OF INTERNATIONAL AND NATIONAL STANDARDS FOR TREATMENT OF ALZHEIMER'S DISEASE IN UKRAINE**

Fedotova M. S.<sup>1</sup>, Panfilova G. L.<sup>2</sup>

<sup>1</sup> Bukovinian State Medical University, Chernivtsi, Ukraine

<sup>2</sup> National Pharmaceutical University, Kharkiv, Ukraine

fedotova.maryna@bsmu.edu.ua

The problem of organizing medical and pharmaceutical care for patients with dementia Alzheimer's disease (AD) is relevant in modern society. This issue is related to important scientific and practical tasks, such as improving the quality of life of patients, optimizing medical costs and improving treatment approaches. The purpose of the study is to study the organization of medical care for patients with Alzheimer's disease in Ukraine, as well as the analysis of the pharmaceutical component of regulatory documentation.

The research was conducted on the basis of the analysis of scientific literature, international recommendations, clinical protocols and guidelines, as well as the National List of Medicines and the State Formulary.

For a deep understanding of the organization of medical care for patients with AD in Ukraine, we conducted a comprehensive analysis of available sources of